

5. TÜRKİYE'DE İNTERNET KONFERANSI
19-21 KASIM 1999

SİYASİ PARTİLERİN İNTERNETLEŞMESİ

BURAK GÜNAL

KARAMAN LTD. ŞTİ.

90,322,3112566

90,532,2527648

FAX: 90,322,3111827

Bgunal@bigfoot.com

SİYASİ PARTİLERİN İNTERNETLEŞMESİ

Demokrasinin en önemli temel taşlarından olan siyasi partiler, henüz çok yavaş bir şekilde, belki de sadece prestij amaçlı olarak İnternet’de yer almaktadırlar. Yaptıkları statik web sitelerinde sadece güncelliği çoktan kaybolmuş, partilerine ait bazı bilgileri sergiliyorlar. Çoğunun hit sayısı ilk günden, bugüne pek de artmamış durumda.

Oysa demokrasi gibi önemli bir olayın, yine o kadar önemli temel taşları olan siyasi partiler; çağımızın son teknolojisinden İnternet’den daha fazla yararlanmanın yollarını bulmalılardır. İşte bu çalışmada herhangi bir siyasi partinin İntereneret’den nasıl faydalanabileceği; ve yine bundan demokrasimizin nasıl yararlanabileceği incelenecektir. Konu aşağıdaki başlıklar altında irdelenecektir:

1. Siyasi Partilerin günümüzde İntereneret’i kullanma şekilleri
2. Siyasi Partilerin İnternet aracılığıyla yapabilecekleri
 - a. Statik web sayfası
 - b. Genel İletişim
 - c. Parti ve politikacı tanıtımı
 - d. Parti organizasyonunun dinamik ve canlı tutulması
3. Doğrudan Demokrasi uygulamaları
4. İnternet’in siyasi partilere sağlayacağı faydalar

1. Siyasi partilerin günümüzde İnternet’i kullanma şekilleri

Bu gün web sitesi olmayan siyasi parti yok gibi, hatta bazılarının yerel organizasyonlarının bile var. Bu gerçekten gelecek açısından güzel bir olay. Ancak bu siteler incelendiğinde içerik ve kullanım açısından pek de yararlı olmadıkları görünüyor. Partiye ait basılı bir bültende de rahatlıkla bulabileceğiniz statik bilgileri görmekteyiz:

- Partinin tarihçesi
- Genel başkanın mesajı veya konuşması
- Partinin Kurucuları
- Parti programı ve Tüzüğü
- Organizasyon şeması ve Yetkililer
- Milletvekilleri
- Toplantı, konuşma, görüşme notları
- Parti ile ilgili basında yer alan görüşler
- Geçmiş dönemlerde yapılanlar, icraatlar

- Parti ile ilgili bir takım dökümanlar
- Ziyaretçi Defteri

Tüm siyasi partilerin web sitelerinde bu başlıkları veya bunlara çok yakın konuları az veya çok detaylı olarak bulmaktayız.

2. Siyasi Partilerin İnternet aracılığıyla yapabilecekleri

İnternet'in ne olduğu ve neler yapılabileceği tam olarak anlaşılabilmesi halinde birinci bölümde bahsedilen statik web sitesi düzeyinde kalınır. Buda İnternet'i hiç de verimli kullanmamak olur. Oysa İnternet basılı bir bültenden çok daha fazlasıdır. İşte bu noktada bir siyasi parti internet ile neler yapılabileceği sorusunun cevabı incelenecektir:

a. Statik web sayfası

Çok doğal olarak şu anda var olan statik web siteleri ve içerdikleri bilgiler zaten verilmeli. Dolayısıyla İnternet'i en aktif kullanan bir siyasi parti dahi şu anki içerikleri de kapsayan statik bir web sitesi hazırlamalıdır. Bu vesileyle isim tescili de yapılmış olacaktır.

b. Genel İletişim

İnternet'in var oluş ve ortaya çıkış amaçlarının en başında, bilgisayar ağları arası iletişim kurmak vardı. Bu sebeple çok doğal olarak İnternet kullanılarak siyasi partiler de üyeleriyle, yöneticiler kendi aralarında, merkez ve taşra teşkilatları arasında genel iletişim amaçlı kullanabilirler. Bu sayede organizasyonel yapının en altında bulunan kişiye dahi rahatlıkla ulaşılmış olacaktır.

e-posta sistemi sayesinde partinin tüm organları mesai saatlerine bağlı kalmadan iletişim kurabilecek ve çeşitli konuları tartışma zemini oluşturabileceklerdir. Sadece parti içerisinde değil partinin 3. Şahıslarla olan ilişkilerinde de e-posta kullanılabilir. Bu da partinin çalışma dinamiğine hız ve verimlilik katacaktır.

Bir siyasi parti tüm üyelerine ulaşır, onlara bir şeyler anlatabilse, kanun tasarıları hakkında bilgi verebilse; işte o zaman parti yönetimleri gerçekten halkla bütünleşmiş olur. Mecliste görüşülen bir kanun tasarısı hakkında yeteri kadar bilgi edinmek bugün için her vatandaş için oldukça zor. Oysa bu sistem kullanılarak siyasi partiler üyelerine o kanunun avantajlarını, dezavantajlarını ve neler getirip, neler götüreceğini çok rahatlıkla, çok kısa sürelerde duyurabilirler. Bu sayede de halk bir çok konuda bilgilendirilmiş olacaktır.

Siyasi Partinin tüm aktivitelerini, planlarını, fikirlerini görüntülü ve sesli olarak üyelerine duyurabileceği sanal bir gazete veya bülten çıkartılabilir. Bu bülten sayesinde taşra teşkilatları da kendi aralarında yaptıkları aktiviteleri duyurup, görüş alış-verişinde bulunabileceklerdir. Yani parti içerisinde bir bütünlük ve iletişim dinamiği yaşanmış olacaktır.

Hiçbir basın kuruluşu hiçbir siyasi partinin faaliyetlerine, genel başkanın konuşmalarına tamamen yer vermez. Dolayısıyla siyasi partinin ve üst düzey yöneticilerinin yaptığı bir çok aktivite yeteri kadar duyurulamamış olmaktadır. Bu amaca hizmet edecek bir televizyon istasyonu kurmak da siyasi bir parti için pek verimli olmasa gerek. Çünkü kurulacak televizyon istasyonu ya sadece yerel bazda limitli kalacaktır, ya da çok yüksek maliyetlere çıkacaktır. Oysa İnternet kullanılarak kurulacak web sayfasında yazılı, görüntülü, veya sesli olacak şekilde genel merkezin veya genel başkanın tüm yaptıkları sunulabilir. Bunlar anında eş zamanlı olabileceği gibi, önce kaydedilip istenilen zaman kullanılacak şekilde de olabilir.

c. Parti ve politikacı tanıtımı

Bir siyasi parti kendini, programını ve politikasını ne kadar çok kişiye anlatabilir ve bunları ikna edebilirse, o kadar başarılı olur. Televizyonda, radyoda veya yazılı basında reklam vermek hedef kitleye ulaşım açısından, verimi tartışılabilir. Maliyeti de küçümsenemeyecek kadar çok olacaktır. Fakat aynı uygulama çok daha ucuza ve kişiye direk ulaşması açısından çok da verimli olacak şekilde İnternet kullanılarak uygulanabilir. Yurt içinde bilinen tüm e-posta adreslerine siyasi partinin tanıtıcı kısa reklam içerikli mesajları gönderilebilir. Bu her gün e-posta kutumuza gelen bir çok reklam mesajından farksızdır. Okuyup, okumamak; ilgilenip, ilgilenmemek; saklamak veya hemen silmek tamamen elimizde olacaktır. Ama bu sistem sayesinde bir siyasi parti çok verimli bir şekilde kendini topluma anlatma şansı bulabilecektir.

İnternet’de sörf yapan bir çok insan yurt içi veya yurt dışı bir çok web sitesini çeşitli sebeplerle ziyaret etmekte. Bu sitelerde dönem dönem bir çok reklam linkleri görmekteyiz. Bu link ler sayesinde o reklamın sahibi olan ilgili firma veya organizasyonun web sitesine gideriz. İşte aynı mantıktan hareketle bir siyasi partinin reklamları da diğer web sayfalarına konulabilir. Böylelikle o sayfaları ziyaret eden kullanıcılar, eğer isterlerse doğrudan partinin web sitesine geçebilirler. Bu şekilde siyasi parti kendi web sitelerine getirebildikleri kişilere, kendilerini daha rahat anlatma fırsatı bulabilecektir. Başarı yüzdesinin ne olacağını söylemek çok zor, ama bu sayede bir çok kişinin o siyasi parti ile yakından ilgilenmeye başlayacağı kesindir.

Bu sistemler sayesinde siyasi parti sadece kendine yakın görüşteki kişilerle değil, tüm herkese açık olmuş ve herkese kendini anlatma şansı bulmuş olacaktır.

Avrupa ve Amerika'da siyasi partilerin bir şirket gibi hareket edip, üzerinde parti logosunun yer aldığı kartpostal, kalem, kupa, tişört, çıkartma vb. ürünleri satmaktadırlar. Aynı düşünceyle partinin web sitesinde bu tip ürünlerin satılabileceği bir sayfa da olabilir. Bu sayfadan seçilen ürünler güvenli bir şekilde kredi kartı ödemesi yapılarak satın alınabilecek durumda olacaktır.

Siyasi parti kendi web sitesini koymak ve kendi işleri için kullanmak amacıyla bir server kurabilir. Bu server sayesinde parti içi tüm İnternet ile ilgili işleri buradan yönlendirebilir. Bu noktada parti içerisindeki şahısların, komisyonların ve grupların kendilerini tanıtmak amacıyla bir web sitesi/sayfası kurmak isterlerse onlara bu serverda yer de verilebilecektir. Bu sayede parti içi web sitesi/sayfası kuracaklarda hem kendi tanıtımlarını İnternet aracılığıyla yapma fırsatı bulacaklar, hem de bu tip girişimler partice desteklenmiş olacaktır.

d. Parti organizasyonunun dinamik ve canlı tutulması

Siyasi partilerin ne kadar çok sayıda olduklarını ve ne kadar farklı aktivitelerle ne kadar renkli olduklarını maalesef sadece seçim dönemlerinde görmekteyiz. Bunun en önemli sebeplerinden biri seçim psikolojisi, birisi de tüm Türkiye çapındaki partinin tüm teşkilatlarıyla sevk ve idare etme zorluğudur. Bunun temelinde de iletişim eksikliği yatar.

Siyasi parti içerisinde kurulacak tüm çalışma grupları ve komisyonlar sadece belli bir kesim şahısların elinde kalmaktadır. Oysa İnternet sayesinde, bu gün e-iş uygulamalarında olduğu gibi; Türkiye'nin dört bir yanından kişilerin katılacağı, ama bir birlerini belki de hiçbir zaman görmeyecek insanların kuracağı sanal çalışma grupları oluşturulabilecektir. Bunlar her yöreden insanın zamandan serbest olarak sanal ortamlarda bir araya gelerek, tartışarak güzel çalışmalar yapabilecekleri ortamlar olacaktır.

Dinamik bir siyasi parti İnternet'i anlayıp yeteri kadar kullanma noktasına geldiğinde; kurulacak özel web siteleri aracılığıyla tüm üyelerin katılımıyla her türlü seçimi sanal ortamda yapabilecektir. Parti delegeleri, il ve ilçe yönetim kurulları, denetim kurulları, hatta genel başkan bile tüm yurt çapındaki tüm üyelerin özel web sitesine girerek oy kullanmasıyla seçilebilir.

Milletvekili adayları da yine bu yöntemle belirlenebilir. Yani ilgili üyeler kendilerini temsil edecek adayı, seçime katılacak adayı tanıdıktan sonra,

gerekirse sanal olarak bir süre görüştükten sonra, seçebilirler. Milletvekili adayı olacaklarda kendi aralarında bu sanal ortamda yarışacaklardır.

Siyasi partinin propagandasına ve politikasına uyan kitapların, dergilerin, basılı eserlerin kopyaları web sitesinde yer alabilir. Yani geliştirilen ve yayınlanan ilgili olan her fikir tüm üyelere sunulur. Aynı amaçla, yurt içi veya dışı kurulan tüm web sitelerine de linkler verilir. Bu sayede yurt içinde veya dünya çapında fikirler yakından ve hızla takip edilmiş olacaktır.

Daha önce bahsedilen genel başkanın ve genel merkezin konuşma ve aktivitelerinin İnternet aracılığıyla senkronize veya asenkron bir şekilde yayınlanması konusunun bir benzer uygulaması da; eğitimler için olabilir. Parti'nin kendi üyelerine veya genele çeşitli eğitim çalışmaları olabilir. Bunlar İnternet aracılığıyla yine senkron veya asenkron olabilir. Bu eğitimler siyasi içerikli olabileceği gibi, üyelere yardımcı olmak amacıyla daha güncel ve hayatın içinden konular da olabilir.

Siyasi Partilerin içerisinde önemli yer tutan ama bu öneme zıt ölçüde anılan; gençlik ve kadın komisyonları vardır. Bu komisyonlarda yaptıklarını ve düşüncelerini ve çalışmalarını kuracakları web sitesi aracılığıyla yapabilirler. Ve tabi ki İnternet'in tüm imkanlarını kullanarak seslerini daha etkin duyurabilirler.

Bir siyasi partinin üyelerine verebileceği en çağdaş destek, kurulan server aracılığıyla dial-up İnternet erişim imkanı olacaktır. Bu tam anlamıyla dinamik ve yaşayan ve üreten bir siyasi partinin çalışması olacaktır. Bu sayede partiler sosyal boyutta da sorumluluklarını yerine getirmiş olacaklardır.

3. Doğrudan Demokrasi uygulamaları

Çok eski zamanlarda demokrasinin en güzel uygulandığı yöntem, tüm vatandaşların tek tek oy kullandığı durumdu. Buna doğrudan veya direk demokrasi denirdi. Gelişen ve büyüyen toplumlar sebebiyle insanlara tek tek ulaşmak imkansızlaştı. Dolayısıyla temsili demokrasiye geçildi. Bu sistemde insanlar kendileri adına karar verecek, oy kullanacak kişileri seçiyorlar ve bu seçilenler de oy kullanıp karar veriyorlar.

Doğrudan demokrasinin uygulanamama sebebi herkese tek tek ulaşma zorluğudur. Oysa İnternet bu sorunu çözebilecek imkanlara sahip durumdadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülen bir kanun teklifi hakkında e-posta ve web sayfası aracılığıyla siyasi partinin tüm üyelerine detaylı bilgi verilip, ardından da kurulacak özel web sitesi aracılığıyla tüm üyelerin görüşleri

sorulabilir. Bu sayede vatandaş direk fikrini belirtmiş ve milletvekilleri de ona göre oy kullanmış olacaktır. Bu da doğrudan demokrasinin ta kendisidir.

Aynı mantıkla her türlü kamuoyu araştırması ve anketler de İnternet aracılığıyla yapılabilir.

Milletvekilleri ile yüz yüze gelinmese de yazışma ve tartışma imkanı bulunmuş olacaktır.

Seçim dönemlerinde yüzlerini görüp de daha sonra çok zor gördüğümüz milletvekilleri için kurulacak bir değerlendirme web sayfası sayesinde her an her milletvekilini değerlendirme ve eleştirme şansımız olacaktır. Bu sayede seçilen milletvekilleri için herşey bitmiş ve 5 yıl boyunca rahat olacaklar diye bir şey de ortadan kalkmış olacaktır. Vatandaş sürekli kendi vekilini eleştirip, değerlendirebilecektir.

İnternet ortamı sayesinde tüm yörelerdeki vatandaşlar görüş alışverişinde bulunacaklardır. Bunların neticesinde genelin durumuna uygun çözüme ihtiyaç duyulursa, bir kanun teklifi hazırlayıp meclise sunma noktasına gelinebilir. Yani meclis gerçekten vatandaşın ihtiyacı olan yasal düzenlemeyi ortaya koyacaktır. Bunu da meclise kendi içinde görüşüp anlaşılan vatandaşlar bildireceklerdir.

Bu sayede demokrasi daha yaygın ve gerçek anlamda uygulanmış olacaktır.

4. İnternet'in siyasi partilere sağlayacağı faydalar

Burada anlatılanlar içerisindeki bazı noktalar çok utopik ve uygulanması zor gibi görünse de, düşünemediğimiz kadar kısa bir sürede bunları veya daha da gelişmiş durumlarını yaşayacağız. Ancak bu ileride varılacak noktaya kadar, siyasi partilerimiz İnternet'i nasıl kullanabileceklerini şimdiden düşünmelilerdir. Zaten açıklanan konulardan bazıları çok az yatırımlar yapılarak şu an hemen uygulanabilecek konulardır.

İlk hangi siyasi parti bu aşamalardan geçecek bilemiyoruz ama zaten İnternet'in gücünü fark edebilen bir siyasi partinin yöneticilerinin de ileri görüşlü olduklarını söyleyebiliriz. Bu da burada anlatılan aşamalarda ilerlemeye başlayan bir siyasi partinin ülke sorunlarına da sağlıklı yaklaşacağını gösterir.

Siyasi Partiler bu vakte kadar iletişim kanallarının yetersizliği sebebiyle bir takım sabit politikalarla işi götürebiliyordu. Hala düşünceleri olmayan, dünya şartlarını görmeyen partiler için İnternet hiçbir şey ifade etmeyecektir. Oysa sabit politikalar yerine şartların ve olayın gerekliliğini düşünen partiler için

İnternet bulunmaz bir imkandır. Çünkü karşılaşılan her durumda halkın ne istediği sorulup ona göre karar verilebilecektir.

Siyasi partilerin fark edemedikleri çok önemli bir nokta ise; řu anda İnternet'i kullananların çok büyük bir bölümünün genç nüfus oluşudur. Yani bugünün gençleri, yarının Türkiye'sine yön verecek vatandaşları. Dolayısıyla řu an İnternet ile ilgili yapılan her şey, atılan her adım öncelikle gençlerce kabul edilecektir. Bu da siyasi partinin gelecek 5-10 senesine yatırım yapması demektir. Yani siyasi görüş olarak řu an için farklı bir görüşte olan gençler, İnternet ortamındaki parti faaliyetleri sayesinde, başka bir siyasi parti yönünde olabilirler. řu an için hiçbir oy getirisi olmayabilir, ama 5-10 sene sonrasının oy potansiyeli şimdiden hazırlanmış olacaktır.

İnternet'in belki de en önemli faydası her insana tek tek ulaşma imkanı sağlaması sebebiyle, demokrasiyi yaygın ve doğrudan uygulanabilir hale getirmesidir. Başka hiçbir teknolojiyle şahıslara bu denli tek tek ulaşp fikirlerini ve oylarını sormak mümkün değildir. Oysa İnternet sayesinde gerekirse karar verilmesi gereken her konuda fikirler tek tek sorulup, alınıp ona göre karar verilebilir.